

Az Imre Samu Nyelvi Intézet ünnepi megnyitója a sajtóban:

I. Nyomtatott sajtó:

MTI

Híryanag:

Tudomány - Megalakult az Imre Samu Nyelvi Intézet

Bécs, 2007. november 23., péntek (MTI) - A Magyar Tudományos Akadémiával együttműködő határon túli magyar nyelvi kutatóintézetek hálózatához csatlakozva megalakult az Imre Samu Nyelvi Intézet, amely az alsóőri (Untervart) Magyar Média és Információs Központ - Ungarisches Medien- und Informationszentrum, UMIZ - szervezeti keretében fog működni.

Az ausztriai, szlovéniai és horvátországi régióra kiterjedő, a felsőőri (Oberwart) születésű Imre Samu nyelvészről, akadémikusról (1917-1990) elnevezett szervezet pénteken, az alsóőri Öreg Iskolában tartotta bemutatkozó rendezvényét.

Az intézet (ISNYI) nyelvtudományi feladatok ellátására jött létre, és a burgenlandi székhelyű, 2000-ben életre hívott UMIZ szakbizottságaként tevékenykedik majd. Egyszersmind olyan autonóm, saját döntési jogkörrel is rendelkező szervezet, amely magában foglalja Ausztria, Szlovénia és Horvátország - régiós alelnökök által vezetett - magyarnyelvi intézeteit és velük együttműködve alakítja ki stratégiáját.

Interregionális központként az ISNYI nemcsak az egyes autonóm régiók kutatásait ösztönzi és támogatja, hanem a nyelvi irodák hálózatával közös, határokon átnyúló munkák végzésében is részt vesz. Ugyancsak feladatának tekinti a közös európai célkitűzések megvalósítását.

Tudományos munkájával az intézet szeretné felhívni a figyelmet a kultúrák és nyelvek egyesítő erejére, a nyelvi sokszínűség ápolásának és megőrzésének fontosságára - tehát arra az értékre, amely szerves részét képezi a térség kulturális örökségének.

Tevékenységi körében tartozik egyebek között nyelvi adatbázisok kiépítése, oktatás és továbbképzés, könyvtárgyarapítás, kutatásszervezés és szakértői tevékenység, a három régió veszélyeztetett helyzetben lévő magyar nyelvének élőnyelvi dokumentálása, a kutatási eredmények megjelentetése szakfolyóiratokban, tudományos konferenciák szervezése.

A kisebbség nyelve

Felavatták és bemutatták a burgenlandi magyarság új intézményét

NÉMETHY MÁRIA
nemethy.maria@vn.plt.hu

Alsóór (Unterwart) – Pénteken este mutatták be, avatták fel a burgenlandi magyarság egy új intézményét: az ausztriai, horvátországi és szlovéniai magyarság nyelvének kutatására létrejött Imre Samu Nyelvi Intézetet.

Népcsoporttanács, Örvidéki Magyar Intézet, járási iskolatanács. Néhány kifejezés azok közül, amelyet a burgenlandi magyarság ért, hozzájuk, az ő mindennapjaikhoz kötődnek. Egy kisebbségi magyar nyelv kifejezései.

Trianon óta élnek más államok területén magyarok, akiknek nyelve a Magyarországon élők nyelvétől eltérően, önállóan is fejlődött. Már csak azért is, mert hatással volt rá annak az államnak a nyelve, amelyben élnek.

Többéves előkészület után Alsóórban ennek kutatására jött létre a pénteken felavatott Imre Samu Nyelvi Intézet (ISNYI), amely – a Magyar Tudományos Akadémiával együttműködő, határon túli magyar nyelvi intézetek hálózata (Termini Kutatóhálózat) részeként – nyelvtudományi

feladatok ellátására alakult. Az ISNYI a Magyar Média és Információs Központ (Ungarisches Medien- und Informationszentrum, azaz UMIZ) egyesület belső szervezeti egysége, a központ nyelvtudományi bizottságként látja el feladatát. Imre Samu, a neves nyelvész nevéért vette fel, mert ő Felsőórban (Oberwart) született.

Az ISNYI autonóm szervezet, amely magában foglalja Ausztria, Szlovénia és Horvátország régiós alelnökök által vezetett magyar nyelvi intézeteket is. Interregionális központ, amely nemcsak az egyes autonóm régiók kutatásait ösztönzi és támogatja, hanem a

nyelvi irodák hálózatával közös, határokon átnyúló munkálatok elvégzésében is részt vesz, valamint feladatának tekinteti közös európai célkitűzések megvalósítását is.

– Az intézetben folyó tudományos munkával – ennek része a nyelvi tanácsadás, fordí-

„A nyelv, az identitás megőrzése a térség lakóinak együttes felelőssége”

tás, lektorálás, az élő magyar nyelv dokumentálása – szeretnénk felhívni a figyelmet a kultúrák, a nyelvek integratív erejére, a nyelvi sokszínűség ápolására és megőzésére. Ar-

Szoták Szilvia mutatta be az Imre Samu Nyelvi Intézetet, mely – a Magyar Tudományos Akadémiával együttműködő, határon túli magyar nyelvi intézetek részeként – nyelvtudományi feladatok ellátására alakult

FOTÓ: KISS TEDDÓRA

ra az értékre, amely szerves részét képezi a térség kulturális örökségének. A nyelv, az identitás megőrzése a térség lakóinak együttes felelőssége – összegezte kérdéslinkre az intézet célját annak vezetője, Szoták Szilvia. Ő a Pécsi Tudományegyetemen az alkal-

mazott nyelvészeti doktori iskoláját végzi, disszertációját a burgenlandi magyarok nyelvéről írja.

Pénteken az alsóóri Öreg Iskolában az ausztriai, szlovéniai és horvátországi régióra kiterjedő szervezet elnöksége mutatkozott be. Ezt a helyi magyarok képviselőin túl magyar, horvát és szlovén egyetemekről érkezett szakember is meghallgatta.

Internetes portálok:

Mindentudás Egyeteme

<http://www.mindentudas.hu/magazin2/20071130-megalakult-az-imre-samu-nyelvi-intezet.html>

Hírextra.hu

http://www.hirextra.hu/hirek/article.php?menu_id=2&cat=7&article_id=34029

Erikanet.hu

http://www.erikanet.hu/oldal.php?menupont_id=6595&cikk_id=14368

ORF – rádió internetes híryanaga:

<http://volksgruppen.orf.at/magyarok/aktualis/stories/76465/>

Vas Népe napilap internetes portálja

http://www.vasnepe.hu/fooldal-legfrissebb_hirek/20071125_magyarul_kicsit_maskent

Vasmegeye.hu

<http://www.vasmegeye.hu/cimlap/>

http://www.vasmegeye.hu/cgi-bin/redaction/page.cgi?db=vasmegeye&page=vmozaik/ujzag/cikk&table=mozaik_ujzag&ID=2887

Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága:

<http://www.mnyknt.hu/>

Langos.at:

<http://www.langos.at/news/news.php?day.20071114>

<http://www.langos.at/newshu/news.php?day.20071114>

Szombathely TV:

<http://www.szvtv.hu/cgi-bin/szvtv/rovat.cgi?rovat=40&perpage=20&from=0&q=&site=&mutat=1>

Gotthárd TV online:

<http://www.gotthardtvtv.hu/ujsite/reszl.cgi?id=6978>

TV-közvetítések:

Duna TV

http://80.249.168.222/video/2007_47/1389644.wmv

MTV – Kárpát Expressz:

<http://www.mtv.hu/videotar/?id=13331>

ORF – Burgenland népcsoportadás

(következik)

Rádióadások:

Kossuth Rádió – Határok nélkül:

http://www.mr1-kossuth.hu/m3u/M41099_2435336.m3u

ORF Burgenland – Hírek

Lendvai Magyar Rádió

Tanulmányok (német nyelven):

**Zweiter Bericht
der Republik Österreich**

**gemäß Art. 15 Abs. 1
der Europäischen Charta der
Regional- oder Minderheitensprachen an den Europarat**

Kivonat:

„...Im November 2007 wurde beim UMIZ – Verein zur Förderung des ungarischen Medien- und Informationszentrums das Imre Samu Sprachkompetenzzentrum (ISSZ) gegründet. Es wird als sprachwissenschaftlicher Beirat in die Struktur des UMIZ integriert. Dieses Institut wurde in Abstimmung mit den Zielsetzungen und den grenzüberschreitenden Anliegen der Ungarischen Akademie der Wissenschaften als Teil des Netzwerkes kooperierender wissenschaftlicher Einrichtungen zum Zwecke sprachwissenschaftlicher Forschung eingerichtet. Das ISSZ koordiniert ungarische Sprachforschungen in Burgenland/Österreich, Slowenien und Kroatien. Es ist ua. geplant, Datenbanken anzulegen, die die ungarische Mundart der Wart in Bild und Ton dokumentieren. ...“